

Jens-Frederik Nielsen
Medlem af Inatsisartut
Demokratiit

Besvarelse af § 37 spørgsmål 2024-050 om liberalisering af teleydelser og internet

20-03-2024
Sags nr.: 2024 – 4943
ID. Nr. 91154339

Kære Jens-Frederik Nielsen

Du har i henhold til § 37 i Forretningsorden for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut om liberalisering af teleydelser og internet. Dine spørgsmål er henvist til min besvarelse. Spørgsmålene gengives enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 1. Hvad er Naalakkersuisuts holdning til at tillade andre aktører på markedet for teleydelser og internet?

Svar: Dit spørgsmål er todelt, hvor du både spørger til Naalakkersuisuts holdning til markedet for teleydelser og til markedet for internet.

Vedrørende internet fremgår det i begrundelsen, at: *"Det er ingen hemmelighed, at Tusass har et de facto monopol på teleydelser og internet."* Jeg forstår derfor, at der ønskes Naalakkersuisuts holdning til at tillade andre aktører på markedet for internet end Tusass A/S.

Jeg skal gøre opmærksom på, at dette område er liberaliseret inden for byer og bygder. Der er aktuelt 5 teleudbydere ud over Tusass A/S, som har tilladelse til at udbyde internet i Grønland. Naalakkersuisut har intet ønske om tage initiativer til at ændre dette forhold.

Der anmodes også om Naalakkersuisuts holdning til at tillade andre aktører på markedet for teleydelser. Idet det omtales som noget andet end internet, formoder jeg at der er tale om telefoni, særligt mobiltelefoni.

Inatsisartut traf i 2016 beslutning om, at Naalakkersuisut i forhold til mobiltelefoni skulle "indstille liberaliseringsprocessen af markederne for udbud af teletjenesterne fastnet- og mobiltelefoni". (FM2016/119) Naalakkersuisut har ikke siden taget stilling til spørgsmålet.

Mobiltelefoni er en integreret del af økonomien i Tusass A/S' koncession, og en liberalisering vil muligvis få konsekvenser for den samlede koncession, herunder forsyningssikkerheden. Der bør derfor foreligge en analyse af konsekvenserne, før der kan tages en eventuel beslutning om liberalisering.

Ligeledes vil det kunne få konsekvenser for krydssubsidieringen af teleydelserne, hvormed telefoni og internet kan blive dyrere forskellige steder i landet. Dette bør

ligeledes indgå i en eventuel analyse, således der kan træffes beslutning på oplyst grundlag.

Spørgsmål 2. Hvilke lovgivningsmæssige forhindringer er der i forhold til at åbne op for konkurrence på markedet for teleydelser og internet?

Svar: Teletjenester er reguleret af Inatsisartutlov om Telekommunikation og Teletjenester. Se i øvrigt svaret på spørgsmål 1.

Spørgsmål 3. Hvilke økonomiske og administrative konsekvenser vil der være for det offentlige, såfremt der blev åbnet for konkurrence på markedet for teleydelser og internet?

Svar: Som nævnt under besvarelsen af spørgsmål 1, er udbud af internet allerede liberaliseret inden for byer og bygder. Derover forudsætter besvarelsen, at vilkår og omfang for åbning for konkurrence på markedet for teleydelser og internet er defineret. Selv hvis vilkår og omfang var fastlagt, ville det være nødvendigt at afklare konsekvenserne af forslaget for det samlede grønlandske telemarked og den grønlandske forsyning af teletjenester, for at kunne identificere de afledte konsekvenser for det offentlige. En analyse af dette omfang ligger uden for rammerne af et § 37 spørgsmål jf. Inatsisartuts forretningsorden § 37, stk. 2.

Spørgsmål 4. Hvilke økonomiske og administrative konsekvenser vil der være for det private erhvervsliv, såfremt der blev åbnet for konkurrence på markedet for teleydelser og internet?

Svar: Som nævnt under besvarelsen af spørgsmål 1, er udbud af internet allerede liberaliseret inden for byer og bygder. Derudover forudsætter besvarelsen, at vilkår og omfang for åbning for konkurrence på markedet for teleydelser og internet er defineret. Selv hvis vilkår og omfang var fastlagt, ville det være nødvendigt at afklare konsekvenserne af forslaget for det samlede grønlandske telemarked og den grønlandske forsyning af teletjenester, for at kunne identificere de afledte konsekvenser for det private erhvervsliv. En analyse af dette omfang ligger uden for rammerne af et § 37 spørgsmål jf. Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 2.

Spørgsmål 5. Hvilke økonomiske og administrative konsekvenser vil der være for borgerne, såfremt der blev åbnet for konkurrence på markedet for teleydelser og internet?

Svar: Som nævnt under besvarelsen af spørgsmål 1, er udbud af internet allerede liberaliseret inden for byer og bygder. Derudover forudsætter en besvarelse, at vilkår og omfang for åbning for konkurrence på markedet for teleydelser og internet er defineret. Selv hvis forslaget var fastlagt, ville det være nødvendigt at afklare konsekvenserne af forslaget for det samlede grønlandske telemarked og den grønlandske forsyning af teletjenester, for at kunne identificere de afledte konsekvenser for borgerne. En analyse af dette omfang ligger uden for rammerne af et § 37 spørgsmål jf. Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 2.

Spørgsmål 6. Hvad er årsagen til, at roaming fortsat er så dyrt herhjemme?

Svar: Der er indhentet svar fra Tusass, som oplyser:

"Det er ikke Tusass der fastsætter slutbrugerprisen for roaming i Grønland, men kundens eget teleselskab.

Tusass har roaming og pris aftaler med Tele operatører over hele verden, som gør det muligt at tilbyde Grønlandske kunder billige priser i udlandet i form af "Tusass i udlandet" produkterne.

Prisaftalerne giver de udenlandske operatører mulighed for at tilbyde deres egne kunder billigere priser i Grønland, men det er desværre langt fra almindeligt at udenlandske operatører benytter den mulighed.

Mht. til om "Grønland i lighed med andre lande kan tilbyde turister og forretningsfolk at kunne bruge deres egne telefoner uden at de skal betale roamingafgift", så er svaret at det er udenfor Tusass indflydelse. Når der skrives "i lighed med andre lande" henvises der måske til EU regler, der forbyder Tele operatører at bruge højere priser ved roaming indenfor EU.

Disse regler gælder ikke for Grønland, da Grønland ikke er medlem af EU/EAA.

Tusass har IOT (inter operator tariffs) aftaler med udenlandske operatører. Alle disse operatører har priser hos Tusass, som sætter dem i stand til at tilbyde deres kunder brug af deres mobiltelefoner i Grønland. Vi har kendskab til at visse selskaber tilbyder deres egne kunder en pris mellem 50-80 DKK pr. MB, selvom de har en udgift til Tusass på 0,05 – 0,1 DKK for samme MB. Roamingpriserne kan findes på udbydernes hjemmeside.

Den manglende vilje hos disse operatører, til at lade deres kunder roame i Grønland skal ikke findes i de priser som Tusass opkræver, men udelukkende ses som en forretningsmæssig strategi fra deres side.

Tusass har indflydelse på vores egne priser og produkter, derfor har vi valgt at lancere vores turistprodukt, der gør det billigere for turister at bruge deres mobiltelefoner i Grønland. "

Spørgsmål 6 a. Arbejder Naalakkersuisut aktivt på, at Grønland i lighed med andre lande kan tilbyde turister og forretningsfolk at kunne bruge deres egne telefoner uden, at de skal betale roamingafgift?

Svar: Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 6, så er de pågældende turister og forretningsfolks udgifter til roaming fastsat af deres teleudbydere. Disse teleudbydere er underlagt lovgivningen i de pågældende teleudbydernes hjemland. Selvstyret har dermed ikke kompetencen til at regulere priser og vilkår for udenlandske turister og forretningsfolks roaming i Grønland.

Hvis teleudbydere i EU og EØS skal pålægges ikke at kræve ekstra betaling for roaming i Grønland, så forudsætter det, at Grønland indgår under EU's roamingregulering. Naalakkersuisut arbejder aktuelt ikke aktivt for, at det er tilfældet, men vi vil se på om det kan være hensigtsmæssigt i forhold til økonomien i Grønlands teleinfrastruktur.

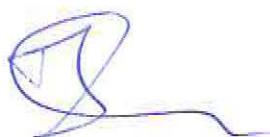
Spørgsmål 7. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af relevans for emnet?

Svar: Jeg vil gøre opmærksom på, at det særlige ved Grønland er de store afstande og verdens laveste befolkningstæthed. Det betyder at telemarkedet og dermed forsyningen af telekommunikation er meget sårbar, og at forsyningssikkerheden let bliver truet. Vi skal derfor være forsigtige med tiltag, der kan true forsyningssikkerheden.

Se i øvrigt svar på § 37 spørgsmål 2024-041.

Jeg håber, at det ovenstående besvarer dine spørgsmål.

Med venlig hilsen

Hans Peter Poulsen

Bilag: Besvarelse af §37 spørgsmål 2024-041 om satellittjenester

Pele Broberg
Medlem af Inatsisartut
Naleraq

Besvarelse af § 37 spørgsmål 2024-041 om satellittjenester

23-02-2024
Sags nr.: 2024 - 4142
ID. nr. 90991204

Kære Pele Broberg

Du har i henhold til § 37 i Forretningsorden for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut om satellittjenester. Dine spørgsmål er henvist til min besvarelse. Spørgsmålene gengives enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 1 Har Naalakkersuisut nogen planer om at sikre fri adgang i Grønland til satellit tjenester, uden det skal igennem Tusass A/S?

Svar: Naalakkersuisut har ikke planer om at liberalisere adgangen til satellittjenester i Grønland, da det risikerer at undergrave økonomien og forsyningssikkerheden under den grønlandske teleinfrastruktur.

Ved fri adgang til satellittjenester kan vi forvente, at de udenlandske teleudbydere alene tilbyder de teletjenester, hvor de kan tjene penge og kun så længe, at det er økonomisk rentabelt for dem. Tusass A/S vil dermed miste indtægter, mens deres udgifter til teleinfrastrukturen ikke mindskes af en liberalisering. Det vil udfordre Tusass A/S' evne til at vedligeholde og udvikle den grønlandske teleinfrastruktur. Det vil påvirke Tusass A/S', og de øvrige grønlandske teleudbyderes evne til at udbyde grønlandske teletjenester, herunder tjenester som mobiltelefoni, som satellitudbyderne ikke tilbyder.

Uden Tusass A/S's infrastruktur vil udenlandske interesser kontrolleres ud fra deres egne interesser, hvilken telekommunikation vi kan få hvor og til hvilke priser, og hvor længe vi kan fortsætte med at få det. Dermed vil det gå ud over forsyningssikkerheden.

Hvor meget Tusass A/S' økonomi vil blive påvirket af en liberalisering afhænger af mange usikre forhold. Det er dog meget vigtigt at være opmærksom på, at en beslutning om liberalisering ikke kan ændres tilbage bagefter, uanset hvor negative konsekvenser den eventuelt ville få.

Med koncessionen har vi allerede en teleinfrastruktur, som når ud til alle byer og bygder og giver alle borgere mulighed for at få internet og telefoni. Det har vi opnået, fordi vi har en teleinfrastruktur-virksomhed i Tusass A/S, som er en del af samfundet og tager ansvar for samfundets udvikling. Tusass A/S søger også at udnytte de nye teknologiske muligheder. Tusass A/S har blandt andet indgået aftaler med satellitudbyderne Hisparsat og OneWeb, og Tusass A/S søger at indgå en aftale med Starlink. Vi kan ikke tale at miste Tusass A/S's ydelser, som er en del af vores kritiske infrastruktur.

Naalakkersuisut er opmærksom på Starlink og de andre satellitudbydere, og vi ønsker at den nye teknologi skal udnyttes til gavn for den grønlandske befolkning. Jeg har

derfor sat udarbejdelse af en redegørelse om satellitudbydere i gang, så vi kan få en kvalificeret diskussion om emnet. Redegørelsen vil blive fremsendt til Inatsisartut på forårssamlingen.

Spørgsmål 2 Hvilke love skal laves om for at sikre dette?

Svar: Teletjenester er reguleret af Inatsisartutlov om Telekommunikation og Teletjenester.

Spørgsmål 3. Hvad vil de økonomiske og administrative konsekvenser være for det offentlige, hvis man tillader fri adgang til satellit tjenester såsom internet og radio?

Svar: Det er ikke muligt at afdække de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige ved fri adgang til satellittjenester inden for rammerne af et § 37 spørgsmål jf. Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 2.

Det gælder især, fordi vilkårene for og omfanget af den frie adgang til satellittjenester ikke er defineret i spørgsmålet. Derudover er det nødvendigt at afklare konsekvenserne for det samlede grønlandske telemarked og den grønlandske forsyning af teletjenester for at kunne identificere de afledte konsekvenser for det offentlige.

4. Hvad vil de økonomiske og administrative konsekvenser være for det private erhvervsliv, hvis man tillader fri adgang til satellit tjenester såsom internet og radio?

Svar: Det er ikke muligt at afdække de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet ved fri adgang til satellittjenester inden for rammerne af et § 37 spørgsmål jf. Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 2.

Det gælder især, fordi vilkårene for og omfanget af den frie adgang til satellittjenester ikke er defineret i spørgsmålet. Derudover er det nødvendigt at afklare konsekvenserne for det samlede grønlandske telemarked og den grønlandske forsyning af teletjenester for at kunne identificere de afledte konsekvenser for det private erhvervsliv i Grønland.

5. Hvad vil de økonomiske og administrative konsekvenser være for borgerne, hvis man tillader fri adgang til satellit tjenester såsom internet og radio?

Svar: Det er ikke muligt at afdække de økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne ved fri adgang til satellittjenester inden for rammerne af et § 37 spørgsmål jf. Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 2.

Det gælder især, fordi vilkårene for og omfanget af den frie adgang til satellittjenester ikke er defineret i spørgsmålet. Derudover er det nødvendigt at afklare konsekvenserne

for det samlede grønlandske telemarked og den grønlandske forsyning af teletjenester for at kunne identificere de afledte konsekvenser for borgerne i Grønland.

Jeg håber, at det ovenstående besvarer dine spørgsmål.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Hans Peter Poulsen', written in a cursive style.

Hans Peter Poulsen